

LIBERECKÝ

VYDÁNÍ PRO ČESKOU LÍPJ, JABLONEC NAD NISOU, LIBEREC, SEMILY, TURNOV

PÁTEK 14. LISTOPADU 2008

*Bílý plášť mění
lékař za svetr,
a hlídá hory*

Jizerské hory - Ještě dopoledne ho můžete potkat v bílém plášti jako doktora mladoboleslavské nemocnice, odpoledne vám už v zeleném svetrů napří pokutu v lese. Tedy pokud jste sběrač borůvek a keřky drancujete velkým hřebenem. Nebo třeba křížujete chráněnou oblast na terénní motorce.

Tomáš Klimovič totiž pracuje jako dobrovolný strážce přírody. V Jizerských horách je takových strážců jen patnáct. A často se pořádně zapotí. Nejen, když nachodí desítky kilometrů, ale také, když potkají někoho, kdo svoji chybu nechce uznat. „Respekt k zákonům je obecně v naší republice velmi špatný. Bohužel, třeba loni se mi stalo, že mě při speciální akci napadl sběrač borůvek,“ říká Klimovič.

Člověk by neřekl, že lékař z nemocnice se ve svých volných chvílích profilá lesem a honí třeba borůvkáře. Navíc úplně zadarmo. Proč to děláte?

Každý lékař musí mít nějakého koníčka, aby se odreagoval od stresu. Někdo kreslí, jiný dělá muziku, já jsem asi ten typ, co potřebuje přírodu. *Pokračování na straně C3*

Z NEMOCNICE DO LESA Tomáš Klimovič pracuje jako lékař v nemocnici, k tomu jako dobrovolník hlídá Jizerské hory.

Lékař svlékne bílý plášť, a hlídá hory

STRÁŽCE HOR. Tomáš Klimovič se zabaveným náčiním borůvkářů.

FOTO: MAFA - ROMAN CEJKA

Pokračování ze strany C1

Pobyt v ní je pro mě určitým relaxem. Ochranu životního prostředí jsem chtěl dokonce i studovat, na školu ale bylo téměř nemožné se pro obrovský nával dostat. Medicína pro mě byla schůdnější, navíc máme rodinnou tradici. Určitě jsem ne zvolil špatně, ochrana přírody zůstala mým koníčkem.

Kolik tak za jednu akci nachodíte po Jizerských kilometrech?

Jak kdy. Někdy dvacet, někdy deset. Je to různé.

Jak často se dostanete do přírody?

Většinou o víkendech. Věnuji tomu volný čas. Je to dobrovolná, tedy neplacená funkce.

Popište váš den a co je vaším úkolem?

Strážní službu plníme dvěma způsoby. Jedním z nich je pochůzková činnost. To znamená, že si zvolíme nějakou trasu a kontrolujeme, jestli někdo nepoškodil přírodu nebo třeba značení rezervací. Pokud narazíme na nějaké poškození přírody, tak máme oprávnění zasáhnout. Takto chodí strážci individuálně, míváme čas od času rozepsané i strážní služby, kde máme zvolenou trasu. Na druhé straně jsou i specializované zásahové akce, jako je třeba v sezóně na borůvkáře. Tedy nelegální sběrače borůvek, kteří trhají velkými hřebeny borůvky v rezervacích nebo zásahy na motorkáře.

Ty lesníci nebo ochránci přírody do slova proklínají, v lesích jich prý přibývá. Je to s nimi opravdu takový problém?

Nejen s nimi, ale i s cyklisty, i když to tak třeba nevypadá a nemluví se o tom. Jezdí totiž po zakázaných trasách. To je třeba přes naučnou stezku v Oldřichově v Hájích, cestu přes Poledník, Malý a Velký Stolpích nebo rašeliniště Jizerky. Přitom se i u nich setkáváme s agresivitou a arogancí. Nezřídka na nás strážce cyklisté i najedou. Motorkáři

a čtyřkolkáři jsou pak kapitolou sami pro sebe, jezdí přímo do rezervací, třeba na Poledník, křížují porosty mimo lesní cesty, motorky pak způsobují obrovské rýhy. Není ale jednoduché je dostihnout. Zásahové akce musíme dělat ve více lidech, hrozí tam napadení. Budeme ale přitvzovat.

V době, kdy se sklízely, se hodně mluvilo o sběračích borůvek, kteří drancují lesy. „Válcíte“ asi i s nimi?

Určitě, poškozují rezervace tím, že borůvkář trhá hřebeny. Ničí keřky, zároveň způsobí to, že se ztrácí potravina pro tetřívky a další druhy ptáků. Většinou se také přibližují auty, vjíždějí do Jizerských hor nelegálně a auta tam i parkují. Pokutujeme je tedy i za vjezdy do chráněných krajinných oblastí.

■ Tomáš Klimovič

Je mu 40 let

Přednost interního oddělení mladoboleslavské nemocnice.

Členem **strážce přírody** je už dvacet dva let, je to jeho hobby.

Ve dvanácti letech začínal v oddělení **mladých ochránců** Jizerských hor, nyní sám oddíl vede.

Tak mě napadá, když jste dobrovolník, jestli máte vůbec dost pravomocí, aby vás vůbec tí borůvkáři poslechli?

Máme statut veřejného činitele a dost pravomocí. Jsme oprávněni kontrolovat porušování zákona o ochraně přírody a krajiny. Můžeme zjišťovat totožnost lidí, když poruší zákon, máme oprávnění je i zadržet a předat policii. Můžeme jim také udělit blokovou pokutu na místě do tisíce korun. Když je zapotřebí naseho neprodleného zásahu, třeba při kácení stromu, můžeme na místě zastavit rušivou činnost rozhodnutím. Na to, že bychom neměli pravomocí, se tedy vymlouvat nemůžeme.

Jak to vlastně vypadá v praxi? Stej-

ně si neumím představit, že vás každý poslechne a přestane třeba kácet strom.

Je to jako všude. Strážci přírody tu ale nejsou od represí, měli by hlavně umět lidem v horách pomoci a informovat je třeba o zajímavostech. Represe jsou vlastně až to poslední. Pak je to otázka vyjednávání, psychologického přístupu k lidem, protože respekt k zákonům je obecně v naší republice velmi špatný. Bohužel, třeba loni se mi stalo, že mě borůvkář napadl.

Jak k tomu došlo?

Měli jsme zásahovou akci na sběrače borůvek v prostoru Krásné Máje. Zjistili jsme, že někdo neoprávněně vjel do CHKO bez povolení, majitelé aut byli borůvkáři, kteří nedaleko sbírali. Čekali jsme proto u aut, až se vrátí. Když majitelé přišli, chtěli jsme po nich povolení ke vjezdu. To neměli, když jsme chtěli znát jejich totožnost, dostal jsem místo toho ránu pěstí.

Jak jste to řešil?

Tak, že jsem podal trestní oznámení na policii. Dotyčného člověka nakonec soud odsoudil za útok na veřejného činitele. Teď vykonává trest veřejně prospěšných prací.

Když se letos na začátku roku bouřili ochránci proti odvážení snůh pro závody Světového poháru, byli jste u toho?

Kolega takto zastavil činnost na Soušské přehradě. Postavil se jim před auta a vyhnal je od tamtud.

Vedete i oddíl mladých ochránců Jizerských hor, možná si vychováváte nástupce. Máte v tom podporu?

Oproti jiným krajům podporuje Liberecký kraj ekologickou výchovu velmi dobře, dává na ni podstatně víc peněz. To vím od kolegů z jiných regionů. Podstatou projektu Junior Ranger je vychovávat mladé lidi od dvanácti do osmácti let k ochraně přírody. Rostou z nich jednak dobrovolníci, jednak budoucí profesionální strážci přírody. **ADAM PLUHAR**